

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iktanya-utca 1054. szám — ide intézendők a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner úti felvételi és rendelési irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán levő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr. — Félévre 2 ft. 50 kr. — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt törben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi augusztus 3-án.

31 szám.

Bizalom.

Elmultak azok a szép és boldog idők, mikor a magyarnak adott szava biztosabb volt, mint ma a bélyeges irás; mikor a szeretet és barátság többre vitte az embert, mint ma a kötelesség. Nem tudom hogy valaha visszatérnek-e azok az idők, de az bizonyos, hogy hamarosan nem. Küzdelem az élet. Tudomány, értelmiség mind csak annyit érnek, a mennyiben alkalmas fegyvereknek bizonyulnak e küzdelemben, s a mennyiben hasznát hajtának.

Küzdjön is mindenki, a kinek arra való fegyverei vannak, a kinek becsületességét védi az okosság paizsa és kiművelt eszével a dolog mélyére lát.

Amde a nép e fegyvereket nem keritheti hatalmába, azokkal tehát nem is küzdhet.

Az eke nyomába kenyér terem, de tudomány nem a népiszkolák, ha még oly tökéletesek is, prókatorokat nem nevelhetnek. Nem igaz barátja a népnek, a ki jobb tanácsot adni nem képes, hanem csak rámutatván a világ szabad vásárjára, így szól: menj, küzdj, harcsoj a magad erejével.

Küzdelemből áll az élet! Gazdag és szegény tanult és tanulatlan, erős és gyöngé, — mindnyájan fáradtunk benne. Fájdalom, a nép nincs abban a helyzetben, hogy e küzdelemben a maga helyét bátran megállja. A nép vezetőkre, tanácsadókra van és lesz utalva mindig. Tudománya nem elég arra, hogy az élet ügyes-bajos dolgaiban

eligazodjék. Még arra sem képes, hogy haszonnal értékesítse tehetségeit. Hát még a láthatatlan veszélyek ellen hogy védhető meg magát? Egyszerű esze, hogyan állhatná ki a sarat az ügyesek ravasz fortélyai-val szemben? Vezető, tanácsadó nélkül a nép legtöbb esetben kárát vallja a szabadságnak, a melyet mai napság úgy vesznek, hogy: szabad a vásár.

A tudatlanság, a hozzá nem értés éppen arra ösztönzi, hogy azokhoz forduljon, a kik tudnak, értenek a dologhoz és nem is adják drága pénzért a jó tanácsot. S nincs is olyan fajú, a melyben egy-két ilyen ember nem találtatnék, akár lelkesztanító, uraság, jegyző, vagy akármi is legyen a neve. Ezekre van utalva a nép, a midőn tudományát fogyatékán látja.

Hiszzen igaz, hogy megkeresik olykor-olykor az imént felemlítetteket, de legtöbbnyire csak akkor, mikor már nagyon körmükre égett a dolog. Megfordíthatjuk tehát a kérdést s azt kérdezhetjük: miért nincs látszatja a jó tanácsnak? Azért mert hiányzik nagyon gyakran a bizalom. Hiányzik ott is, a hol legnagyobb szükség volna reá a népben; hiányzik pedig főleg azok iránt is, a kik kedvet s erőt tudnának önteni a népbe; hiányzik egyszóval a bizalom a nép természetes vezető; a lelkeszek, tanítók földes urak s jegyzők iránt.

Pedig hiába, a mi népünk önmagára hagyatva nem képes a mai viszonyokkal megküzdeni. Sem otthon, sem a községházában, sem a gazdaságban, sem a közügyekben nem elég már a régi szokások. A

gyáva panaszhoz talán illenek a kopasz mentségek, de segítségnek egyik sem jó. Segítség csak egyben volna: az őszinte bizalomban azok iránt, kiket állásuk és képzettségük egyaránt ajánl a népnek vezetőkül; abban a bizalomban, a mely kikéri és megfogadja az okos szót; abban a bizalomban, melynek melegén a jó tanácsból süll ki a kalács.

Amde az a meghunyászkodás, melylyel népünk panaszolni szokta körmére égett bajait, — nem bizalom. Sokszor csak arra való, hogy megtudja, mit tart a pap, a tanító vagy az uraság jónak, hogy ő aztán mindenesetre másként cselekedjék. S ez a hamis bizalom jóval rosszabb a nyílt bizalmatlanságnál. Mert ezzel legalább mindenki tudja, hányadán van, míg amaz kifárasztja a nép igaz barátait, megkeményíti szívöket annyira, hogy utóljára az őszinte bizalom szavára sem akarnak hajtani.

Van abban valami, hogy a nép az obstitos bakának, ki a korcsmában össze-vissza hazudozik, avagy idegenből hazakerültnek, ki légvárat rajzol képzelete elé, sőt a fanatikus nemzetiségi szájhősnek is, a ki érzelmvilágát keriti hálójába, többet hisz, mint a legokosabb kabátos embernek. Es vajjon miért? Csalódás ölte ki a bizalmat, vagy talán nem is mutatták meg magukat a nép barátai? Hogy akadt ember, a ki a tudatlansággal visszaélt, hogy egynémelyik a bizalmának kárát vallotta, hogy a kit jóakarójának hitt az szokszor szívtelenül visszautasította, — azt megengedem; de ez még nem elég arra, hogy a bizalmat

Tárca.

Érzékeny szív.

— Megtörtént vig beszélyke. —

Nem igen dicsekedhetett a igaz valami junói természetű egyik sem s a platói szerelemről fogalmuk sem lenett.

Különbön igazuk volt. Míg élnek, miért ne élvezhettek volna a szerelem édes-keserves oromait a valóságban? Mit epedjenek egymásért titkosan, almatlan éjszakákat toltve el a jo kitomott szalmazsákokon?!

Szerették egymást a szerelem legforóbb hevével, érzelmeivel, de csak titokban emésztettek magokat és epedtek egymásért.

Szegény Bela, — így hívják hősünket — egész este fel hettől fél tizenkettőig bezarolag ult egy helyen s fogyasztotta a Katicza papjának fukszinnal és berzenfával praeperalt borát, s epedve tekintett a mint a bajos, — legalább az ő szemében bajos — huszonöt éves szilphid ide s oda lebegett, hordva kaczerán a félmeszelyeket.

Oh, mily öröm volt ez neki nézni, mily szívesen elandalgott volna az imádott szoknyának suhogásában, lépteinek zajában, mely neki aeol-harfa zenéjeként tetszett; ha a konyortelen papa, kinek megtaplósodott szíve már semmi

érzelmeket nem ismer, nem kiált ékes német dialektusban: — „Kemma Leud! Kemma! Kemma!”

Mintha az ég haragos villama csapott volna le, úgy érték a mi hősünket e megváltozhatatlan szók.

Bús szívvel bár, de a helyzet [kényszerítő] hatása alatt folkelt s indulni kezdett. Pedig a szíve úgy háborgott mint a tenger, a vére nem tudni a bortól e vagy a felindulástól úgy luktetett, mint egy motor. Szemei mély tűzben égtek, ingadozva lépegetett; meglátszott egész lényén, hogy a hűvos esti szél jót tesz neki.

Végre künn volt!

Nyilatkozni fogok, igen! Így szólt magába. — Ma már a háromszázadik félmeszely bort ittam Katiczáknál s még semmire sem mentem! De miként tegyem a nyilatkozatot? hol? hiszen ő mindég a korcsmában van, ott nem szólhatok, meg aztan ehhez legalább is egy felora szükséges!

Míg így töprengett észre sem vette, hogy mellette megy jobaratja, kinek vigyorgó arcáról, ha nem lett volna annyira elmélyedve, észre vehette volna azt a mosolyt, mely a bel-sejében dúló érzelmeiket kigunyolja.

De ő nem látott semmit, csak a kedves szüntelen előtte lobogó természet, a mint kaczerán visz egy-egy félmeszelyt a törzsvendégeknek s a mint megfűszerzi a bort mindég egy-egy mosolylyal vagy szempillantással.

Barátja megszólítja. Beszél neki mindenről ő csak hallgat.

Hívja ide, oda, amoda; ő csak megy anélkül hogy értené. Végre barátja kijön a türelemből, megfogja kabátját s rakiált:

— Hát nem jösz el erre a kirándulásra!?

— ott lesznek ők is!?

Mintha a szentlélek szállta volna meg, oly világos lett előtte minden.

— Ha ő is elmegy, én is elmegyek s ezzel elváltak.

Az úton, egész éjjel, egész nap, mindég csak azon gondolkozott, hogy most már itt az alkalom a nyilatkozásra.

Ugy van!

Ha künn lesznek, büszkén karjába fúzi a Vénus karját s kevélyen, mint egy hódító király egy sűrű bokor mellé viszi, szemeit égre emeli, kezét szívére nyomja, egyik lábával leterdel, egyik kezével az ő kezét fogja meg — csak azért is hogy el ne tudjon futni — s úgy teszi meg azt a vallomást, mely őt égeti, emészti, epeszti s mely neki már idáig háromszáz félmeszely borába került.

*
Itt van a várva-várt nap.

Kifelé czihelődik bandaszó mellett az egész kis város. Megnépesítik az elhagyatott erdőt a jó kedv sziporkáival s a táncz rengető zajával.

A mi hősünk karján viszi Vénusát s ké-

kiölje a nép lelkéből. Itt is áll az a közmondás: nézd meg a fa gyümölcsét, mielőtt oltóágot vennél róla!

Ezt a bizalmat jóakarói, barátai iránt a népben helyreállítani, nevelni ápolni, kötelessége mindenkinek, ki a nép javát óhajtja. Kötelessége különösen a lelkészeknek, tanítóknak s az értelmiségnek, mert bizalom nélkül a buzdító szép szavak egyesek és hatóságok jóakarata mind hiába való!

Felhívás

délmagyarország nagyérdemű közönségéhez!

A verseczi és Versecz járási ipar- és mezőgazdasági kiállítás rendező bizottsága, a „Gazdasági egyesület” és a „Közgazdasági egyesület borászati szakosztálya”-nak közreműködése mellett f. é. szeptember 7 és 8-án

Borászati és Borkereskedelmi Kongresszust

rendez Verseczen, melyre a bortermelőket ezenel tisztelettel meghívjuk.

Feltesleges, hogy ezen kongresszus kiváló fontosságát kiemeljük, mert köztudomásu hogy a magyarországi szőlőművelés — a szőlőtelepítéstől kezdve — minden stádiumában épp úgy rászorult sok mindenféle okszerű fejlesztésre és ujitásra, mint a borkezelés is. Köztudomásu továbbá az is, hogy az óriási költségek aran termelt bornak értékesítése szükségessé teszi a borkereskedelmi viszonyok sürgős és alapos javulását.

A rendkívül költséges szőlőművelés csakis úgy lehet eredményes, ha karoltva jár egy egészséges és élénk felvételi képességgel bíró borkereskedelemmel — így tehát előáll szüksége annak, hogy a termelők és kereskedők közösen állapítsák meg a követendő eljárást és hogy a magas kormány szükségessé támogatását kongresszusi határozatok alakjában, vagyis az érdekeltek összességének követelményeként mérvadó helyen kérelmezzék.

Ez okból rendezzük a Borászati és Borkereskedelmi Kongresszust.

A kongresszusi szabályzat fő pontjainak közlésével felkérjük, hogy a kongresszusi tárgyalásokon résztvenni s erről alólírott végrehajtó bizottságot értesíteni sziveskedjenek.

Bizton reméljük, hogy a saját jófelfogott érdek fogja vezérelni az érdekeltek minél számosabbjait, hogy a magyar szőlészeti és borkereskedelem minél nagyobb felvirágzására irányított s mindnyájunkat atható törekvés által lelkesítve és az ilyenmü egyesülésnek jelentékeny közgazdasági fontosságát felismerve, örömet részt vegyenek a verseczi kongresszus tárgyalásain.

A kongresszuson részt vehet bárki, ki a szőlőművelés és borkereskedelem iránt érdeklődik s részvételi szándékát, — a 7 korona részvételi díj egyidejüleg való beküldése mellett — a kongresszus szervező bizottságának bejelenti.

Ezen bejelentés és a részvételi díj lefizetése legkésőbb f. é. augusztus hó 15-ig eszközözendő. Későbbi bejelentések csak kivételesen fogadhatók el.

sőbb termetes levelet nyom kezébe, kérve: hogy adja meg rögtön a választ.

A kisasszony meglepetve néz körül s bámulva feleli:

— De kérem hogy adhatnék én ily levélre, mely egy koncz papirra van írva rögtön választ?!

— Kisasszony! A világ minden papirosára nem tudtam volna leírni szerelmemet mely mint a Vesta tüze éget. — Érzelmemet, mely hevesebben tör ki belőlem, mint a Vesuv, Aetna és Stromboli, mindhárom tuzokádó hegy lávája mindössze. — S az a bizonytalan remény mely messzebb van tőlem, mint a Szejevostacsui fok, a kétségbeesés karjaiba üzött már is.

Ily geographiai szóvirágokkal adta elő érzelmeit Vénusa előtt.

Végre sok nógatás után ez is megszólalt: — Tehát várjon kérem holnapig. Holnap jöjjön el a válaszáért.

Másnap aztán diadalmas arcczal állított be az igénytelen kis korcsmába, mely reá nézve most torvényszék volt, hogy meghallja a lenni, vagy nem lenni itéletét.

A részvételi díj nyugtázásaképpen, a jelentkezők megkapják tagsági jegyüket és a vasuti kedvezményes áru menetjegy váltására szolgáló igazolványt.

A tagsági jegy jogot ad:

1. Az összes előadások hallgatására és a vitákban való részvételtre.
  2. A kongresszussal egybekötött borkóstolón való részvételtre.
  3. A kiállítás területén való szabad belépésre.
  4. A kongresszus által a környékre rendezendő kirándulásokon való díjmentes részvételtre.
  5. A M. Á. V. vonalain Verseczre és vissza való kedvezményes áru utazásra és
  6. a kiállítási vendéglőben rendezendő társas ebéden való díjmentes részvételtre.
- (Az esetleges Herkulesfürdői kirándulás költségei külön számítandók.)

A kongresszuson tartandó szakelőadások sorrendje.

1. Szőlőtelepítés és veszözültetés. Vesszőnemesítés, vesszőnevelés és annak legcélszerűbb módjai. Előadó: Dr. Kövessi Ferencz, szőlés- és bor. felügyelő.
  2. A szőlőre kártékony rovarok és szőlőbetegségek és az ezek ellen való legintenzivebb védekezés. Előadó: Jablonovszki Jozsef, a rovarügyi állomás igazgatója.
  3. Viharagyúzas és a szőlőknek fagy elleni védekezése, valamint elemi karok elleni biztosítása. Előadó: Sávoily X. Ferencz, a helyi meteorológiai állomás vezetője.
  4. A szőlőtelepek új osztályozása és a szőlők jövedelmének új megállapítása, tekintettel a modern szőlőkultúra nagyobb költségeire. Előadó: Dr. Seemayer Karoly ügyvéd, szőlőbirtokos.
  5. A borértékesítés akadályai a belföldön és ezek eltüntetésére vezető eszközök. Előadó: Mojnár Lipót, a „Magyar Borkereskedelem” főszerkesztője.
  6. A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos szövetsége”-nek megalakulása és az alapszabálytervezet megvitatása. Előadó: Zwack Ákos, borkereskedő, a Gruber L. és fia cég beltagja.
  7. A borértékesítés akadályai a külföldön és az export útjainak egyengetése. Előadó: Gerő Gyula, a „Magyar Borkereskedelem” munkatársa.
  8. Bortermelés és okszerű borkezelés tekintettel a műbortörvény anomáliáira. A borhamisítás megatlásának módjai. Előadó: Dr. Szilágyi Gyula, műegyetemi magántanár, hites vegyész.
  9. A bevásárlási és eladási szokványok revíziója. Előadó: Dr. Schreyer Jenő ügyvéd, a „Magyar Kereskedelmi Csarnok” titkára.
  10. Indítványok.
- Szívélyes tisztelettel és hazafias üdvözléssel.
- Verseczen, 1902. évi július havában.

A verseczi Borászati és Borkereskedelmi Kongresszus végrehajtó bizottsága.

Bemegy. Leül. Szerke néz. Senkit sem lát. Végre csak a papa hosszúszerű pipája szortyogását hallja, mely után maga is jelentkezik.

Kölcsönös üdvözlések következnek. Óriási csend, eltelik egy óra, két óra, s nem látja a kedvest. Végre türelmetlenül megszólal:

— A kisasszony talán nincs itthon?!

— Nincs felelé a papa — ma délelőtt volt a kézfogója a csaplárossal s elmentek be vásárolni!

Képzelték, mit érzett szerelmesünk e szavakra, azt a kint fájdalmat, kétségbeesést. Nem is gondolhatott másra, mint az öngyilkosságra.

Felállt, fizetett, kiment s egyenesen a folyónak tartott hogy beleölje magát.

Az úton azonban — korcsma volt; bement meginni a netto négyszázadik félmeszely bort, mely az utána jövökkel véletlenül reggelig tartott s daczára, hogy alig birt a laban állani, most mégis — — kijózanodott.

Tableaux. Harasztli József.

Kossuth Lajos esztendeje.

Felhívás városunk derék, nemeslelkű, hazafias, színmagyarérsésű polgáraihoz!

A XIX. század legnagyobb magyarjának, a nemzet dicső nagyjának, Kossuth Lajosnak, születése századik évfordulóját készül a magyar nemzet ez idén szeptember 19-én megünnepelni. Óriási dimenziókban bontakoznak a főváros ünnepélyének körvonalai és felemelő az a hæv, ideges és lázas tevékenység, melylyel a vidék buzgólkodik azon, hogy e ritka nemzeti ünnep mennél szebb és fenségesebb legyen.

Azt hisszük alig lesz a Kárpátok övezte magyar földnek egy helysége is, mely Kossuth századik születés napján diszt ne öltene s benesejével ne ünnepelne. Reméljük nem lesz a lomb koszorúzott Kárpátoktól a kék Adriáig egy talpalatnyi föld honnét buzgó hálaima ne szálna az ég felé.

Ne is legyen város, község hazánkban, a hol meg nem ünneplik a népszabadság kivívójának, Kossuth Lajosnak századik születésnapját, mert mindenkinek szive rajongásával kell megünnepelni azt a férfit, kinek mindent köszönhetünk.

Hiszük, hogy a mi lelkes hazafias polgárságunk szintén unneppé avatja szeptember 19-ét.

Országszerte kigyultak már a hazafias örömtüzek a szivekben, hogy a jó Isten „menyországból oltalmunkra” adta nekünk Kossuthot, a kivel kivívtuk istenadta jogainkat, a ki által szabadelyü polgarosult, modern allammá letünk, s mi mégis tétlenek vagyunk.

Ugylatszük kevés honfisziv van városunkban, mely a szabadság lángszellemü apostolának, Kossuth neve hallatára feldobogna. Ama Kossuth nevére ki a magyar nemzet faji öntudatának, vilagtörténeti rendeltetésének, szabadságéretének, továbbá az erkölcsi fenség és tökéletesség megszemélyesítője.

Mi az oka mindennek?

Hadd feleljen más e kérdésre! Elég a hozzá, nálunk eddigelé még nem indult meg Kossuth Lajos ünneplése érdekében mozgalom. De a mi városunkban nemeséző szívek voltak, vannak és lesznek, a kik előtt a kegyelet és háláérzet nem ismeretlen fogalmak, kik még visszaemlékezni és hevülni tudnak, kik nem érzéktelenek és közömbösek. Ezekhez a nemeszívü, hazafias polgarokhoz fordulunk azon czélból, hogy indítsanak meg Kossuth Lajos ünneplése érdekében akciót mert nem egy város, nem egy párt, nem egy nemzetiség ünnepe ez, hanem a magyar nemzet együttes, országos ünnepe, melyen mindenkinek egygyé kellene, olvadnia, melyen mint egy osztatlan lélek egyetértve ünnepleni kellene minden kozségnek, felekezetenek és egyesületnek az ország határain belül.

Minden tekintetben kívánatos, hogy városunk szept. 19-ét Kossuth L. emlékének szentelje, ama Kossuthnak, kit a magyar nép szívébe irt történelem méltán ruházott föl a „haza atya” nevével.

Annál is inkább mivel Kossuth Lajos már nem politikai név, hanem eszme, a legönzetlenebb a legigazibb hazaszeretetenek és hazafiságnak metonymiája.

Bizton remélhető, hogy városunk nagyérdemü hazafias polgársága nem fog közönnyel e nagy, nemes és szent feladat — Kossuth Lajos ünneplése — elől kitérni.

Hiszük, bizton reméljük, hogy városunk magyarérsésü társadalma, hazafias képviselőtestülete előtt nem fog felhívásunk, eredménytelen és visszhang nélkül elcsendülni.

Mindamellét akarjuk, hogy ez a kegyelet sugallta kérelem elkésett lenne.

Részünkről inkább óhajtánók, ha városunk társadalma mutatná meg, hogy az ő kegyelet és háláérsésének nincs szüksége ébresztőre. Reméljük és hisszük hogy így lesz.

K...

NAPI HIREK

Halálozások. D a n n e n b e r g Anna bárónő f. é. aug. 1-én életének 27-ik évében meghalt. Béke hamvaira! — H a l b h u b e r József nyugd. tanító aug. 1-én elhényt. Semetése f. hó 3-án 1/5 órakor lesz.

Halálozás. H i r s c h l Ignác polgárságunk egyik tisztos és derék tagja f. hó 31-én hunyt el. Nyugodjék békében.

A versecz városi és Versecz járási ipar- és mezőgazdasági kiállítás megnyitásának programja 1902. évi augusztus 15-én. Délelőtt 8 órakor hatóságok, testületek és egyesületek együttes felvonulása a varosházától a vasúti állomáshoz. 8 óra 27 perczkor Nagyméltóságú Lán g Lajos v. b. t. t. magy. kir. kereskedelmiügyi miniszter érkezése és fogadása. Az udvozoló beszédet tartja Weifert Karoly Versecz város polgármestere. 10 órától 11 óráig hatóságok és testületek tisztelgése. 11 órakor a kiállítás megnyitása és megtekintése. Az udvozoló beszédet mondja Semayer Janos, orsz. gyűl. képviselő, kiállítási elnök. 1 órakor diszebed a kiállítás területén. 4 órától 5 óráig a nevezetesebb ipartelemek megtekintése. Este 8 óra hangverseny. A kiállítás belépti díja 2 kor. A diszebeden egy teríték ára 4 korona ital nélkül.

A Délmagyarországi Ipartestület 1902. évi augusztus hó 31-én d. e. 8 órakor a Glückmann-léle vígadó nagytermében fog értekezletet tartani. Napirend: 1. Elnökség és tisztikar választása 2. Elnöki megnyitó. A kisipari hitel és munka a szövetkezetekben. Előadó dr. Horváth Janos, az orsz. közp. hitelszövetkezet főellenőre. 5. Újabb eljárások a borkikészítés terén. Előadó Stodola József min. bõrpari megbízott. (Az előadás esetleg külön helyiségben tartatik meg.) V. Az ipartörvény kijátszása a fióküzletek felállításával. (Indítványozó az új-arádi ipartestület.) Előadó ifj. Steiner Karoly kamarai beltag. 6. Az ipartörvény revíziója. (Indítványtevők a csákovai és karánsebesi ipartestületek.) Előadó Chudy Jenő iparh. biztos. 7. Az ipartörvény 101. §. d) pontjában rejlő sérelem. (Indítványozó a francziéldi ipartestület.) Előadó Pratscher Vilmos, ipartestületi jegyző. 8. A kirakó vásárok időbeli korlátozása. (Indítványozó a torontal-vasárhelyi ipartestület.) Előadó Protovin Géza, kereskedelmi és iparkamarai segédutkár.

A csatádi Lenau-ünnep. Folkéretnek mindazok, akik ez évi augusztus hó 13-án a Csata-don tartandó Lenau emlékunnepeyen résztvenni óhajtanak, hogy e szándékukat augusztus 5-ig az emlékszoborbizottságnak annál is inkább jelentsék be, hogy a bankett, elszállásolás és fuvarok iránt a bizottság kellőleg intézkedhesék, a Lenau emlékszobor bizottság Csata-don.

Lenau emlékunnepe. Mint a múlt számban jeleztük, az egyetemi hallgatók f. hó 13-án Lenau emlékunnepe rendeznek a magyar nyelvterjesztő egyesület támogatásával. A rendezőségnek sikerült Waldherr J. Fitz St. és Lang M. kisasszonyok, valamint a verseczi férfialárda közreműködését biztosítani, akiknek e helyen is őszinte köszönetet mond faradozásaiért. A matiné műsora a következő: 1. Hymnus enekli a férfi-dalárda. 2. Die Heideschenke Lenautól szav. Skala J. b. cz. 3. Ünnepi beszéd tartja Vogel-Bauer Gy. fõr. isk. tanár. 4. Lenau dalok énekl. Waldherr I. k. a. zongoran kíséri Lang M. k. a. 5. „Bitte“ Lenautól enekli a férfi dalegyet. 6. Szemelvények Lenau költeményeiből felolvassa Finke M. erd. akad. hallg. 7. Liszt 14 rhapsodiája zongoran előadja Fitz St. k. a. 8. Szózat énekl. a férfialárda. Az ünnepe 11 órakor kezdődik az elemi fiúisk. rajztermében.

Billiárd estélyt rendez Hartmann János magyar billiárd művész a „Baross“ szállodában eddig még nem látott bámulatra méltó 200-on felül Mase, pique, előre hátra szalasztás és ugrás műveletekkel. Az előadás után 23 előnyt ad minden játékosnak. Billiárd játék tanítása elfogadtatik.

A „Tarka Szinpad“ ez első és egyetlen magyar irodalmi varieté, hétfõn este tartott előadást a „Vigadó“ nagytermében. A vígadónak nyári előadásokra való alkalmatlansága ugy látszik közönségünk egy részét visszariasztotta s így igen kevesen voltak jelen. A közönség mely megjelent egyébként igen jól mulatott s zajos tetszéssel kísérte a műsor egyes számait és a szereplők előadásait. Az előadók közül különösen kiemelendők Gyárfás Dezsõ, Kornai Berta, Baumann Károly és Véghelyi Angela.

Postai hír. A m. kir. kereskedelmi miniszterium 34342/901 számú rendelete értelmében a helybeli posta és távirda hivatalok ünnep- és vásárnapokon d. e. a mostani 8—11 óra helyett ezentul 9—12 óráig tartanak szolgálatot. Ajánlott leveleket továbbra is reggel 7 illetve 8 órától esti 7 óráig lehet feladni, a távirda és távbeszélõ pedig reggel 7 illetve 8 órától esti 9 óráig működik.

Rebernigg Robert ismert oraviczi festõ, ki már több alkalommal nyert kiváló munkáiért kitüntetést, folyó hó 15-én megnyíló ipari és mezőgazdasági kiállításunkon is részt vesz munkáival.

Férfiruha szabászati vizsga. Csontos I. miniszteri kiküldöttnek tanítványai f. évi július 24-én a vizsgát legjobb sikerrel tették le. Jelen volt: a temesvári kereskedelmi és iparkamara képviselõje Maga Janos titkár, ipartestületünk részéről pedig Pfahler Hugo alelnök, Zlatanovits titkár és tíz elõjárásági tag. A vizsga után Maga titkár Csontos I. tanárnak fáradozásáért köszönetét és elismerését fejezte ki.

Falb jóslatai augusztusra. Falb Rudolf augusztusra majdnem folytonos lecsapódásokat jósol, melyeket három részre oszt. Az elsõ harmad vége felé esõzések és zivatarok varhatók. A második harmadban nagy szárazság lesz, de a kritikus napokon sok helyütt zivatart jósol. Az utolsó harmadban ismét esõs lesz az idõjárás. A hó végén zivatárokat varhatunk. A hõmérséklet az egész hónapban normális és elsõ felében alacsonyabb, mint a másodikban.

Vadnay Karoly utoda. Vadnay Karoly halála következtében a Budapesti Közöny ideiglenes szerkesztõje Ladik Gusztáv dr. belügyminiszteri titkár, az Országos Torvénytar szerkesztõje lett.

Városliget Temesvárnak. Mühle és Niemetz munkésszek egy csiási városliget tervezetén dolgoznak, mely 100 holdnyi területen a Gyarvárostól Erzsébetvárosig volna létesítendõ.

Az augusztusi aranyászió. A magy. kir. pénzügyminiszter a vamilletékeknek ezüstben történõ fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendõ arany-árkelet-pótlékot 1902. évi augusztus hóra tizenkilenczefyél (19 $\frac{1}{2}$) százalékból állapította meg.

Petőfi. Megújuló gyásznapja a magyarságnak július 30-ika. Ez a datum Petõfi Sándort, a langlékut a névtelenek közös sírjába vitte. A fejéregyházi síkon halt hõsi halált a nemzet csalogánya, a legnagyobb a kinek vére magyar földet taplált. Ötvenhárom esztendeje hullott le a nemzeti irodalom, a legsajátosabb dalköltészet koronája. Ötvenhárom esztendőnek élõtte dofte át a vad kozák töre Petõfi szívét, a vértanút, a szabadsághõst, a hallhatatlanét. Síralmunk és gyászunk el nem apadó fájdalommal köszöntünk, te feledhetlen szomorú nap. Aki elragadta szerette népétõl a szellemóriást, aki kiteped szívünk, lelkünk, elménk legnemesebb részét. Magyarok, emlékezzetek! . . .

Tüz a temesvári milleniumi templomban. A Gyarvárosi díszes milleniumi templomban a múlt vasasnap tüz ütött ki és csak a szerencsés véletlennek köszönhetõ, hogy a bajnak még idejekorán elejét vehették, különben talán az egész templom romhalmazz lett volna.

Aranymosás. Egy külföldi társaság Krassó-Szörény varmegyében rendszeresen akarja folytatni az aranymosást. Egyelőre a Nera-völgyben Dalbosc szõcség mellett allítottak fel aranymosó telepet Wenator mérnök vezetés alatt.

Leégett termes. Perjamoson a közös szõrûn tüz ütött ki és 400 katasztrális hold buzatermes a lángokba veszett. A kár meghaladja a százezer koronát. Az elégett termésbõl csak két kisczadé volt biztosítva.

Új formájú hegedû. Zsombolyán egy egyszerű borbély új formájú hegedût talált föl. Az új szivalakú hegedûre, melynek fõltatójában Petri Antal borbélyt udvozólhetjük, a magyar kir. szabadalmi hivatal szabadalmat adott különösen azért, mert a szerkezete sokkal egyszerűbb, hangja pedig tisztább mint a régi hegedûké.

Csarnok.

Szerelem.

*A szerelem, a szerelem
Elszállott a szívembõl,
S magával vitte mind a jót
Egyhangú életembõl.*

*Magával vitte mind a jót
S a rosszat hagyta vissza
S a bánat, melynek könyve nincs
Szívem vévét fölissza.*

K . . . . .

Irodalom.

Elõfizetési felhívás. Folyó év augusztus hó végén »Ungarische Arabesken« (Magyar Arabeszkák) címû könyvem kerül a nyilvánosságra, mely elbeszéléseket, a természet és mindennapi élet körébõl vett leírásokat, jellemképeket, epizódokat, továbbá néhány fordítást és egy szabad feldolgozást a »Délvidék« felelõs szerkesztõjének Perjessy Lajos tanárnak »Emlékeim« címû mûvébõl tartalmaz. A gyors lépésekkel közeledõ augusztus hónap elõre lövelt fénysugaraival szólaltatják meg a könyv szerzõjét és kiadóját, hogy városunk, megyénk és hazánk nagyérdemû hazafias, minden nemesért lelkesedni tudó intelligentiáját az »Ungarische Arabesken« címû munka elõfizetésére teljes bizalommal felhívja és felkérje. Én ama nyílt és alapjában nemes törekvéssel lépek a nyilvánosság elé, hogy feltárjam a magyarul nem értõ, de azért magyarul gondolkodó, érzõ közönség elõtt a magyar népszellemet, a mint az szavakban, szokásokban és tettekben nyilvánul. Azt hiszem, eme bensõm által sugallt intenció kétség kívül feljogosít arra, hogy a t. cz. közönséghez — melynek számos tagja már elõbbi munkásságomért úgy megtisztelt, mint lekötelezõ bizalomban részesített — folyamodhassak, hogy vállalkozásomat, egyrészt az elõfizetés anyagi, másrészt az olvasás és ismertetés erkölcsi istápolása által támogasson. Kiváló tisztelettel Kún József Jenõ szerzõ. A könyv 240-260 oldalra fog terjedni, ára pedig négy korona. A ki tiz elõfizetõt gyűjt, tiszteletpéldányt kap. Az elõfizetések és megrendelések özv. Kirchner J. E. könyvkereskedésébe Versecz intézendõk.

A Magyar Szó szerkesztõsége a megkezdett úton továbbhaladva, újabb pályázatot hirdet idegen szavak megmagyarosítására. Most a következõ idegen szavak jó magyar egyenértékkel való pótlására hirdet a Magyar Szó szerkesztõsége újabb pályázatot: Totalisateur, Speed, Entrefilet, Ex-lex, Reactionarius, Vernisage, pessimista, Evolutionista, Drasztikus, Handicap Komuniké, Meeting, Agrár, Secessió, Impressionista Occultista, Razzia, Logarithmus, Outsider, Bulletin, Obstructio, Klerikális, Reprise, Optimista, Spiritista, Taktikus, Windschief, Differenciáláni. Ki-ki pályázhat egy vagy több szóra, vagy akár mindre. Minden egyes szó nyertese egy tizkoronás arany jutalomban részesül. A pályamûvek folyó évi augusztus hó végéig küldendõk be a Magyar Szó szerkesztõségéhez. A pályamunkákhoz szerzõ nevét és címét tartalmazó jelíges levélke melleklendõ E levélen ugyanaz a jelige legyen olvasható, amely a pályamunkára iratik.

Szerkesztõ távollétében a szerkesztésért felelõs

Kirchner Ernõ.

Nyílttér:

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erõt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalokor kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierõben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarzó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a hazi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik fiatalokor kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerõsödés szükséges, csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rogtõn elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebbõl a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarzó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja meg-

tudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Foulard-Selyem,

kor. 1-20-tól 7-30-ig méterenként ruhák és blousokra, ugymint »Henneberg selyem« fekete, fehér és színes kor. 1-20 kor-tól 29-30-ig méterenként. Mindenkinek portó- és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek. Schweizba kétszeres portó. Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvariszállító) Zürichben.

2763. szám. — 1902.

Hirdetmény.

Az 1902. évre megállapított III. oszt. kereseti adó kivetési lajstrom a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság 59520 számú körrendeletével megküldtven, az 1883. évi 44. t.-cz. 16 §-a értelmében folyó évi augusztus hó 3-tól f. é. augusztus hó 11-ig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt, azon adózók pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben róvattak meg, az adókönyvecsekükben történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alóli városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal,
Verseczen, 1902. évi augusztus hó 2-án.

Bodry,

adóügyi tanácsnok, mint hivatalfőnök.

2777 szám. — 1902.

Hirdetmény.

Az 1902. évre megállapított egyleti és vállalati adó kivetési lajstrom a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság 68596 számú körrendeletével megküldtven, az 1883. évi 44. t.-cz. 16 §-a értelmében folyó évi augusztus hó 3-tól f. évi augusztus hó 11-ig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt, azon adózók pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben róvattak meg, az adókönyvecsekükben történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alóli városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal,
Verseczen, 1902. évi augusztus hó 2-án.

Bodry

adóügyi tanácsnok mint hivatalfőnök.

4066. kig. — 1902.

Hirdetmény.

Egy kőbor veszett eb f. évi július hó 20-án Verseczen több egyént és ebet megmárt.

Az állategészségügyi törvény végrehajtásáról szóló végrehajtási körrendelet 188. §-a értelmében az előirt 40 napi zár ezennel elrendeltik s ennek folytán felhivatnak az összes ebirtató lakosok, hogy ebeiket 40 napon át vagyis f. évi július hó 22-étől bezárólag f. évi augusztus hó 30-áig kötve tartsák, vagy pedig szájkosárral ellátva porazon vezessék, mert ellen esetben az állategészségügyi törvény értelmében 400 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel lesznek büntetve, ebeik pedig befogatnak és kiirtatnak.

Különösen felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a városkörtbe és más nyilvános helyekre ebeiket még szájkosárral ellátva sem szabad vinni.

A peczér által elfogott ebeik senkinek sem szolgáltatnak ki, hanem azonnal kiirtatnak.

Verseczen, 1902. évi július hó 21-én.

Szekeres Zoltán

rendőrkapitány.

Kiadó

egy szép földszinti lakás, mely két utcza és két udvari szoba, konyha, kamra, pincze és padlásból áll, október 1-től bérbe adandó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Bernatsky E. Géza.

6808. szám. — 1902.

Pályázati hirdetmény!

A csákovári m. kir. földmives iskolánál Versecz város közönsége által létesített alapítványi hely egy verseczi illetőségű növendék által tölthető be.

Ezen két évig tartó nyolczadik tanfolyam ezen iskolánál folyó évi október hó 1-én kezdődik.

Az ezen alapítványi helyre pályázók a sajátkezűleg irt és 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket legkésőbb f. évi augusztus hó 15-ig a polgármesteri hivatalnál terjesszék be, melyhez csatolandó:

1. Bizonyítvány arról, hogy kérvényező folyó évi október hó 1-jével 16. évét betöltötte;
2. hogy erős, egészségs testalkattal bír és
3. egy erkölcsi bizonyítvány.

Verseczen, 1902. évi július hó 18-án.

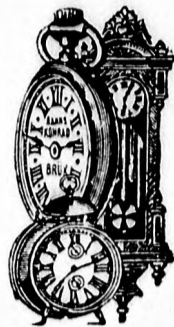
Polgármester helyett:

Koszirovics főjegyző.

Hirdetmény.

Vasárnapon, f. hó 3-án délelőtt 11 órakor a verseczi takarékpénztár hivatalos helyiségében nyilvános árverésen bérbe fog adni fél évi időtartamra és azonnali készpénzfizetés mellett kudriczi uton lévő Springer-féle raktár.

Windauer Antal
zárgondnok.

Jó órákat olcsón

küld 8 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrád János

óragyára,

aranyárak kiviteli háza

BRÜX, 295. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt. 3.75

Valódi ezüst rem. óra > 5.80

Valódi ezüst lánc > 1.20

Nickel ébresztő óra > 1.95

■ Czégem a cs. és kir. birodalmi ezímerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. ■

nagyképes árjegyzék

ingyen és bérmentve.

vastartalmú, táplálék- és erősítő szer,
vérképző és idegerősítő,
kellemes ízű és könnyen emészthető.
Mégkérdeszheti orvosát.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Temesmegye főraktára { **Herczog József Versecz**

Temesvár kivételével: { gyógyszerertára az „Isten Szeméhez“.

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

→ Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll. ←

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólráthatatlan hatású gyógyszer a tudóknak, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legregibb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor, s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgörcsöket és tagrágatásokat. 5. Szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröghadás-mornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés varak, megfagyott s megégetett tagokra rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejtájt, zúgást, szaggatást, közhéjnyét, fülfájdalmat stb. Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zöld apácza-védjegyre! Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül töm gyárából rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglaltatik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik széjjel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasak rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedésén, a tej elapadásánál, az orbánczok eseteiben, továbbá mindenféle régi sebek, láb- és csontnyílások, sebek, foltások, dagadt lábak, s csontveres-mindenféle dagadt, kínóv, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgöyülés, a lábujj járás közben történt stb. stb. eseteiben. Fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdagadt, meggyült vér, fülzúgás csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközölhető. Ket tegyél hogy óvakodjék a hatáskörön kívüli hamisítások vesésétől s arra ügyeljen, hogy a tegyelybe ne van-e a fenti védjegyet és czégem: **Thierry** (A) LIMITED győgytára az „Orangyalhoz“ Pregradában, egteve.

E két gyógyszerjelen felülmuhatatlanszer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellott teljeseen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész LIMITED Orangyal-győgytára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész; Zágrábban: Mittelbach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerész.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.